

Mélyen tisztelt Tanár Úr!

Kedves sorait örömmel vettem. Mostani helyzetemben igazán vigasztalásul szolgáltak. Nagy-kiküzdésre nem pályáztam, mert ott helyzetem nem javulna annyira, hogy érdemes lenne miatta helyet változtatni.

Még nem jelentkeztem Lundbergnél, de augusztus elején mindenestre megteszem a többi dolgokban is a Tanár Úr utasításai szerint fogok eljárni. Remélem, hogy dolgozatom érdekelti fogja Tanár Urat. Van egy pár igen érdekes adat a Dogmatikai szekciónak viszonyáról a tradícióhoz, az képi imámok viszonyáról a Kalámbhoz (a gazdali adatain kívül, a mitre Tanár Úr a Záhiritákban utalt). Röviden szólani fogok az itizál egy-két későbbi ismeretlen képriseljárásról is.

A kézen levelek a Dogmatikumnál, vissza-
terek vallásbölcsészeti munkáimhoz. Semmi
be sem fogok, a míg kézen nem leszek vele.
A mind azt látom, hogy nézetemre be-
folyással lehet, ha csak hozzájárulok, el-
vannam. Megtöltöttem fejemet az agnos-
tizizmusnak mindeféle fejtegetásával. A
keisb theológusnak csak egy szilárd pontja
van szűkege, onnan kiindulva jölepet
heti egész vallásrendszert. - Nem nevezem
munkámat Dogmatikának. Hiszen szabad
gondolkodásu prot. theológusok azt
mondják ma: „Nem Dogmatikumból,
csak nem oxozható ^{lat} fel, ha is theológus a lán-
csokat, a miket azok eldobnak. Így
hiszem leghelyesebb, keisb vallásbölcsé-
szetnek neveznem. Müller mikor az
összehasonlító theológiával (vallástörténelem-
mel) szembeállítja a theoretikus theológiát.
Körülbelül ugyanígy fogja fel Zeller a Dogm.
Mások a vallástudományt egy osztálynak fel:

1) a vallas metafizikája - a megnyilvánulás
lehetőségei - 2) a vallas pszichológiája és 3)
története. Az én feladatom lenyerve abban
áll, hogy az előző történelmi jelenségeiből annak
az lenyerveit kifejtsem, és ezáltal objektív rea-
litásait bebizonyítsam. Feladatam hát az elő-
ző két résznek felel meg, a melyeket együtt
csak vallásbölcsészetnek lehet nevezni.

Rabbi Zülkekeréket tudommal Stein-
herz, Herzog és Fischer terveztek. Stein-
herz említette egyszer-kétzer levelében, a
mire meg is írtam neki nézetemet. Ne-
mammal is beszéltem róla, de már be-
zamos idő óta nem hallottam az ügyről
semmit. A wenzsói rabbinus bizonyára
nem nyom sokat a tathán szen urak
lőtt.

A Muhamm. Hus. II kötetéhez nagyra
szivesen elkészítem az indexet. Tömeg
kronak erőt s jégérséget kívánva maradtam
Csongón 1889. júl. 9. én
Schneiderkötő